

«БЕКІТЕМІН»
 «Қазақ спорт және туризм академиясы» КЕАҚ
 қабылдау комиссиясының төрағасы
 профессор К. К. Закирьянов
 « 16 » « 16 » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 (оқытудың қысқартылған түрі үшін)
 Мамандануы: БАСКЕТБОЛ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Қашықтықтан лақтыру, 4 және 6,25 м қашықтықтан 10 лақтыру, кезекпен (ұпай саны).	15	13	12	11	15	13	12	11
2	Айып добын орындау -10 рет лақтыру (түскен доп саны).	9	8	7	6	9	8	7	6
3	Қорғаныс тірегінде 6 нүкте бойынша қозғалу (сек)	12,8	13,0	13,2	13,4	13,2	13,4	13,6	13,8
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ:

- 1. ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ.** Лақтыру 10 түрлі қашықтағы нүктелерден дәйекті түрде орындалады. Нүктелер қалқанның екі жағында симметриялы түрде алдыңғы жағына параллель орналасқан және сақина центрінің проекциясы арқылы, сондай-ақ қалқанға 45 және 90 градус бұрыштағы сызықтар арқылы өтеді. Салынған ұпайлардың жалпы саны ескеріледі, 6,25 м әр түскен лақтырулар үшін үш ұпай, қалғанына екі ұпай есептеледі.
- 2. ЕРКІН ЛАҚТЫРУ.** Лақтыру айып сызығынан орындалады. 10. лақтыру жүргізіледі, нәтиже тасталған ұпай санының сомасы бойынша есепке алынады.
- 3. ҚОРҒАНЫС ПОЗИЦИЯСЫНДАҒЫ ҚОЗҒАЛЫС.** Сақинаның астындағы алдыңғы сызықтағы 1-нүкте, 2-нүкте еркін лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3-нүкте еркін лақтыру аймағының доғасының жоғарғы жағы, 4-нүкте еркін лақтыру сызығының сол жақ шеті, 5-нүкте алаңның оң жақ бұрышы, 6-нүкте алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы кез-келген кідіріссіз 1-ші нүктеден 2,3,4,5,6-шы нүктеге дейін серпіліс жасайды, сол нүктелерде жатқан тығыздалған доптарға міндетті түрде соққы береді және әр уақытта 1-ші нүктеге оралады. 1-ші нүктеден 2,3,4-ші нүктеге серпіліс алға қаратып, 1 – ші нүктеге артқа арқамен, ал 1-ші нүктеден 5, 6-шы нүктеге және артқа бүйірлік қадаммен орындалады. Секундомер 1-нүктеге тиген кезде тоқтайды.
- 4. ТЕХНИКАЛЫҚ-ТАКТИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІКТІ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН КЕШЕНДІ НОРМАТИВ. ШҰҒЫЛДАНУШЫЛАР ОРТАЛЫҚТА ОРНАЛАСАДЫ.** Ойыншы қалқанның астындағы бет сызығынан допты алып жүруді бастайды, кедергілерді қадағалайды; оң - сол-оң қолымен, қалқанның астынан оң қолымен лақтыруды орындайды, бірден қалқанның астынан 0,5 м қашықтықта алаңның сыртында жатқан басқа допты алады және сол-оң –сол қолымен кері бағытта қозғалуды жалғастырады, оны сол қолымен қозғалыста қалқанның астынан себетке лақтырумен аяқтайды. Секундомер себетке екі рет түскен кезде тоқтайды.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Handwritten signature

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

«Қазақ спорт және туризм академиясы»

КЕАК қабылдау комиссиясының төрағасы

профессор К. К. Закирьянов

« 06 » « _____ » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР

(оқытудың қысқартылған түрі үшін)

Мамандануы: ТЕННИС

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты беру, 10 беріліс: (5 рет – оң жаққа және 5 рет – сол жаққа).	9	8	7	6	9	8	7	6
2	Жекелей ойында алаңға ыршыған допқа соққы жасау (5 рет – оң жақтан және 5 рет – сол жақтан)	9	8	7	6	10	9	8	7
3	Жекелей ойында ұшқан допқа соққы жасау (5 рет – оң жақтан және 5 рет – сол жақтан)	9	8	7	6	9	8	7	6
4	Ойынға қатысу	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ: 1. Беру дәйекті түрде орындалады; алаңның оң жағына 5 беру, алаңның сол жағына 5 беру. Беру соққыларының алаңға түскен жиынтық саны ескеріледі.

2. Жекелей ойын алаңнан серпілген допқа соққылар кез келген тәсілмен орындалады (жалпақ, айналдыра, кесу. Тиген соққылардың жиынтық саны ескеріледі.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»
 «Қазақ спорт және туризм академиясы» КЕАҚ
 қабылдау комиссиясының төрағасы
 профессор К. К. Закирьянов
 « 16 » « 16 » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 (оқытудың қысқартылған түрі үшін)
 Мамандануы: БАСКЕТБОЛ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Қашықтықтан лақтыру, 4 және 6,25 м қашықтықтан 10 лақтыру, кезекпен (ұпай саны).	15	13	12	11	15	13	12	11
2	Айып добын орындау -10 рет лақтыру (түскен доп саны).	9	8	7	6	9	8	7	6
3	Қорғаныс тірегінде 6 нүкте бойынша қозғалу (сек)	12,8	13,0	13,2	13,4	13,2	13,4	13,6	13,8
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ:

- 1. ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ.** Лақтыру 10 түрлі қашықтағы нүктелерден дәйекті түрде орындалады. Нүктелер қалқанның екі жағында симметриялы түрде алдыңғы жағына параллель орналасқан және сақина центрінің проекциясы арқылы, сондай-ақ қалқанға 45 және 90 градус бұрыштағы сызықтар арқылы өтеді. Салынған ұпайлардың жалпы саны ескеріледі, 6,25 м әр түскен лақтырулар үшін үш ұпай, қалғанына екі ұпай есептеледі.
- 2. ЕРКІН ЛАҚТЫРУ.** Лақтыру айып сызығынан орындалады. 10. лақтыру жүргізіледі, нәтиже тасталған ұпай санының сомасы бойынша есепке алынады.
- 3. ҚОРҒАНЫС ПОЗИЦИЯСЫНДАҒЫ ҚОЗҒАЛЫС.** Сақинаның астындағы алдыңғы сызықтағы 1-нүкте, 2-нүкте еркін лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3-нүкте еркін лақтыру аймағының доғасының жоғарғы жағы, 4-нүкте еркін лақтыру сызығының сол жақ шеті, 5-нүкте алаңның оң жақ бұрышы, 6-нүкте алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы кез-келген кідіріссіз 1-ші нүктеден 2,3,4,5,6-шы нүктеге дейін серпіліс жасайды, сол нүктелерде жатқан тығыздалған доптарға міндетті түрде соққы береді және әр уақытта 1-ші нүктеге оралады. 1-ші нүктеден 2,3,4-ші нүктеге серпіліс алға қаратып, 1 – ші нүктеге артқа арқамен, ал 1-ші нүктеден 5, 6-шы нүктеге және артқа бүйірлік қадаммен орындалады. Секундомер 1-нүктеге тиген кезде тоқтайды.
- 4. ТЕХНИКАЛЫҚ-ТАКТИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІКТІ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН КЕШЕНДІ НОРМАТИВ. ШҰҒЫЛДАНУШЫЛАР ОРТАЛЫҚТА ОРНАЛАСАДЫ.** Ойыншы қалқанның астындағы бет сызығынан допты алып жүруді бастайды, кедергілерді қадағалайды; оң - сол-оң қолымен, қалқанның астынан оң қолымен лақтыруды орындайды, бірден қалқанның астынан 0,5 м қашықтықта алаңның сыртында жатқан басқа допты алады және сол-оң –сол қолымен кері бағытта қозғалуды жалғастырады, оны сол қолымен қозғалыста қалқанның астынан себетке лақтырумен аяқтайды. Секундомер себетке екі рет түскен кезде тоқтайды.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Handwritten signature

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 (оқытудың қысқартылған түрі үшін)
 Мамандануы: **ВОЛЕЙБОЛ**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1	Допты өзінен 1,5 -2 м биіктікте және одан әрі 6-7 м қашықтықтағы серіктеске 2,5-3 м биіктікте беру (20 әрекет)	15	13	11	9	7	14	12	10	8	6
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу. 1,6,5 аймақтардың әрқайсына төрт мәртеден (9 беріліс)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3
3	Ойынға қосылған допты екі қолмен төменнен дәлдікке қабылдау. (9 мүмкіндік)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3
4	Тігінен шабуыл соққысын жасау (9 мүмкіндік)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3

ЕСКЕРТУ:

1. **ДОПТЫҢ ЖОҒАРҒЫ БЕРІЛІСІ.** Ол өзінен 1,5 -2 м биіктікте және одан әрі серіктеске биіктігі 2,5-3 м 6-7 м қашықтықта орындалады. берілістер 20 түрлі қашықтағы нүктелерден дәйекті түрде орындалады. Нүктелер тордың екі жағында симметриялы түрде, алдыңғы сызықтан, артқы сызықтан алдыңғы сызыққа параллель орналасқан. Дұрыс берілген берілістердің жалпы саны ескеріледі.

2. **ЖОҒАРҒЫДАН ДОПТЫ ОЙЫНҒА ҚОСУ.** Допты қосу алдыңғы сызықтан, 1, 6, 5 аймақтарға төрт рет (дұрыс орындалған саны) орындалады. Жоғарыдан, белгілі бір аймақтарға 12 рет беріледі. Нәтиже берілген аймаққа нақты соққылар санының қосындысы бойынша ескеріледі.

3. **ДОПТЫ ЕКІ ҚОЛМЕН ТӨМЕННЕН ҚАБЫЛДАУ.** Допты қабылдау дәлдікке қызмет етуден бастап екі қолмен төменнен жүзеге асырылады (12 әрекет). Ойыншы кез-келген кідіріссіз бастапқы 5-аймақтан 6, 1-аймақтарға серпіліс жасайды, допты міндетті түрде екі қолмен 3-аймаққа қабылдайды.

4. **ШАБУЫЛШЫ СОҚҚЫСЫ.** Тікелей шабуылдаушы соққылар 2, 4, 3-аймақтан 4 соққыдан дәйекті түрде жасалады. Нәтиже нақты соққылар санының қосындысы бойынша есептеледі.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

«Қазақ спорт және туризм академиясы»
КЕАҚ қабылдау комиссиясының төрағасы

профессор К. К. Закирьянов

« 06 » « 06 » 2026 ж

2. ЖАЛПЫ ДЕНЕ ДАЯРЛЫҒЫ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
Спорттық ойындар (баскетбол, волейбол, гандбол, хоккей, регби, теннис және басқалар)
(Толық оқу мерзімі үшін)

ЖАТТЫҒУ	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
	БАЛДАР																			
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
1. Жүгіру 100 м (сек) Ерлер. әйелдер.	12,7	12,8	12,9	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5	13,6	15,4	15,5	15,6	15,7	15,8	15,9	16,0	16,1	16,2	16,3
2. Кермеде тартылу (саны, рет) ерлер. Шалқасынан жатып денені көтеру (бір минутта, саны) әйелдер.	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22
3. Орнынан ұзындыққа секіру (см). ерлер. әйелдер.	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	195	190	185	180	175	170	165	160	155	150
4. Жүгіру 1000 м (мин.) ерлер. Жүгіру 500 м (мин.) әйел.	3.45	3.50	3.55	4.00	4.05	4.10	4.15	4.20	4.30	4.35	1.25	1.30	1.35	1.40	1.45	1.50	1.55	2.00	2.05	2.10

Ескерту: 1. 100м, 500м, 1000м жүгіру нормативтерін орындау кезінде уақыт бүкіл қашықтық аяқталған кезде белгіленеді.
2. Кермеде тартылуды орындау кезінде қолдың орналасуы толық созу және бекіту кезінде иекті кермеден жоғары болу керек.
3. Денені жағу күйінен көтеру аяқтарын жерден көтермей, дененің толық кеңеюімен орындалады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы:

теуішев

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
(оқытудың қысқартылған түрі үшін)
Мамандануы: ГАНДБОЛ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1	Допты дәлдікке беру (10 берілістен, дәл берілген саны)	8	7	6	5	4	8	7	6	5	4
2	Жүгіріп келіп допты қақпаға дәлдікке лақтыру (12 лақтырудан, кірген саны)	10-12	9	8	7	6 төмен	10	9	8	7	6 төмен
3	Допты алып жүріп дәлдікке лақтыру (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	12,0	12,5	12,8	13,0	14
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау									

ЕСКЕРТУ: 1. Дәлдікке беру: емтихан алушы алдыңғы сызықта, арқасымен алаңға қарай орналасады, допты емтихан алушының сигналы бойынша 20 м қашықтықта алаңнан жүгіруші серіктеске беру орындарынан жүргізіледі.

2. Допты тірек күйінде жүгіруден қақпаға дәлдікке лақтыру: допты лақтыру 3 қадамнан, 9 метрлік сызықтан жүгіруден (орталық позициядан), қақпаның 4 бұрышына орналастырылған өлшемі 60x60 см нысанаға жүргізіледі. 3 минут ішінде бір нысанаға 6 лақтыру және екіншісіне 6 лақтыру.

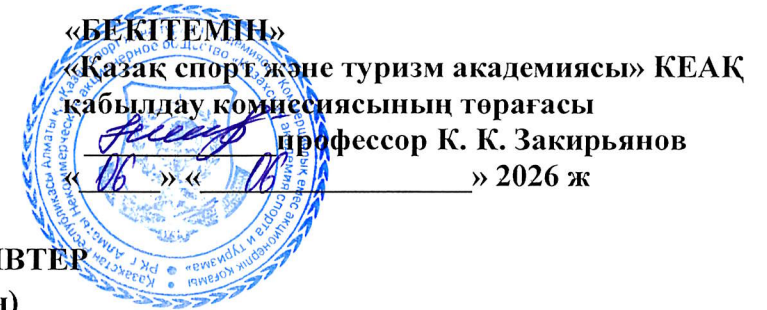
3. ДОПТЫ АЛЫП ЖҮРУДЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ. Алдыңғы сызықтан бастаңыз. Емтихан алушы допты алаңның ортасына лақтырып, оны қуып жетеді және кез-келген қашықтықтан тірек позициясынан нысанаға лақтырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 бағананы айналып өтіп, қақпаға қарама-қарсы нысанасына лақтырады. Екінші лақтыру секіру кезінде жасалады. Бағаналар ортаңғы-алаңның ортасында, қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Нысана өлшемі 60 x 60 см. Әр тимегені үшін жұмыс уақытына 1 секунд қосылады.

4. ТЕХНИКАЛЫҚ-ТАКТИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІКТІ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН КЕШЕНДІ НОРМАТИВ. Шұғылданушылар ортада 6 метрлік сызықта орналасады №1 доппен бағананың жанында. Сигнал бойынша біз штангалар деңгейінде 9 метрлік сызықта орналасқан № 2 және №3 бағаналарға шығуды бастаймыз. Бұл ретте әр жолы №1 бағананы айналып өту. 2 және 3 бағанаға 2-і жанасу. Жанасу (шығу) аяқталғаннан кейін ойыншы № 1 бағанадан қарама - қарсы қақпаға қарай қозғала бастайды, орталық сызықта бір-бірінен 3 метр қашықтықта тұрған 3 бағананы айналып өтеді. Бағаналардан өткеннен кейін ол 9 метрлік сызықтан секіре лақтырады. Стандарт доп беткі сызықты кесіп өткеннен кейін аяқталды деп саналады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
(оқытудың қысқартылған түрі үшін)
Мамандануы: КӨГАЛДАҒЫ ХОККЕЙ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Бағананы айналу арқылы допты алып жүру және қақпаға соққы бағыттау (сек)	7,2	7,3	7,4	7,5	8,4	8,5	8,6	8,7
2	Допты таяқпен лақтырудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	27,0	26	25	24	25,0	22,0	21,0	20
3	Уақытқа қақпаға соққы бағыттау (сек)	9,0	9,1	9,2	9,3	9,2	9,3	9,4	9,5
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ:

1. Бекітілген допты 9 метрден қақпаға соғу. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауада кесіп өтіп, жерге тигізуі керек 10 м-ден жақын болмауы тиісу. 10 соққы орындалады және соққылардың саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл тек алаң ойыншыларына арналған норматив.
2. Допты қақпадан 20 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден жүргізу, содан кейін нысанаға соғу. Түзу сызық бойымен 4 бағана орналастырылған: біріншісі – бастапқы нүктеден 3 м, екіншісі 3 м, осы бағаналардан өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға кіру міндетті болып табылады. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).
3. Қашықтық пен дәлдікке соққы жасау. Қозғалыссыз тұрған допты қашықтағы квадраттарға (5м x 5м) 3 соққы бағыттау. Ұзақтығы және квадратқа тиген соққысы бағаланады. Нормативті бәрі орындайды.
4. Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрағасы
Қазак спорт және туризм академиясы «КЕАҚ»

профессор К. К. Закирьянов

« 16 » « 16 » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР

(оқытудың қысқартылған түрі үшін)

Мамандануы: ШАХМАТ

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР (балдары)					ӘЙЕЛДЕР (балдары)				
		25	20	15	10	5	25	20	15	10	5
1	Теориялық білім (10 тапсырма) орындалған тапсырмалар саны	10	9	8	7	6	10	9	8	7	6
2	Ситуациялық есептер: 3 есепті шешу (мин)	10	15	20	25	30	12	15	20	25	30
3	Блиц ойыны (5 минут)	3,0	3,30	4,0	4,30	5,0	3,30	4,0	4,30	5,0	5,30

ЕСКЕРТПЕ:

1. ТЕОРИЯЛЫҚ БІЛІМДЕР.

- Шахмат фигураларының атауларын, қимылдары мен қабылдауларын, ойын ережелері мен мақсатын білу. Бастапқы позицияны қоя білу.
- Шах, мат және паттың анықтамаларын білу. Тақтаны 1 айналымға қоя білу.
- Қарапайым қауіптерді жасаңыз, көріңіз және оларды дұрыс көрсетіңіз.
- Шахмат кодексінің негіздерін білу, партияны жаза білу.
- Шахмат тақтасының өрістерінің түсін "соқыр" деп аталатын координаттар бойынша анықтаңыз.
- Партияны өрескел қателіктерсіз және барлық фигуралармен ойнай білу.
- Ең қарапайым дебюттік принциптер туралы білімді көрсету.
- Негізгі тактикалық әдістердің атаулары мен идеяларын анықтай білу.
- Материалдық артықшылықты жүзеге асырудың қарапайым принциптерін меңгеру.
- Жалғыз патшаға мат қоя білу: патшайым, ладья, екі піл.

2. СИТУАЦИЯЛЫҚ ЕСЕПТЕР. Ең көбі 30 минут ішінде шешілуі керек 3 ситуациялық тапсырма беріледі.

3. БЛИЦ ОЙЫН. Әр ойыншыға бөлінген 5 минут ішінде қарсыласпен ойнау. Партияға бөлінген уақыт бағаланады. Партияға аз уақыт жұмсалса, ұпай соғұрлым жоғары болады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 (оқытудың қысқартылған түрі үшін)
 Мамандануы: **ВОЛЕЙБОЛ**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1	Допты өзінен 1,5 -2 м биіктікте және одан әрі 6-7 м қашықтықтағы серіктеске 2,5-3 м биіктікте беру (20 әрекет)	15	13	11	9	7	14	12	10	8	6
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу. 1,6,5 аймақтардың әрқайсына төрт мәртеден (9 беріліс)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3
3	Ойынға қосылған допты екі қолмен төменнен дәлдікке қабылдау. (9 мүмкіндік)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3
4	Тігінен шабуыл соққысын жасау (9 мүмкіндік)	7	6	5	4	3	7	6	5	4	3

ЕСКЕРТУ:

1. **ДОПТЫҢ ЖОҒАРҒЫ БЕРІЛІСІ.** Ол өзінен 1,5 -2 м биіктікте және одан әрі серіктеске биіктігі 2,5-3 м 6-7 м қашықтықта орындалады. берілістер 20 түрлі қашықтағы нүктелерден дәйекті түрде орындалады. Нүктелер тордың екі жағында симметриялы түрде, алдыңғы сызықтан, артқы сызықтан алдыңғы сызыққа параллель орналасқан. Дұрыс берілген берілістердің жалпы саны ескеріледі.

2. **ЖОҒАРҒЫДАН ДОПТЫ ОЙЫНҒА ҚОСУ.** Допты қосу алдыңғы сызықтан, 1, 6, 5 аймақтарға төрт рет (дұрыс орындалған саны) орындалады. Жоғарыдан, белгілі бір аймақтарға 12 рет беріледі. Нәтиже берілген аймаққа нақты соққылар санының қосындысы бойынша ескеріледі.

3. **ДОПТЫ ЕКІ ҚОЛМЕН ТӨМЕННОН ҚАБЫЛДАУ.** Допты қабылдау дәлдікке қызмет етуден бастап екі қолмен төменнен жүзеге асырылады (12 әрекет). Ойыншы кез-келген кідіріссіз бастапқы 5-аймақтан 6, 1-аймақтарға серпіліс жасайды, допты міндетті түрде екі қолмен 3-аймаққа қабылдайды.

4. **ШАБУЫЛШЫ СОҚҚЫСЫ.** Тікелей шабуылдаушы соққылар 2, 4, 3-аймақтан 4 соққыдан дәйекті түрде жасалады. Нәтиже нақты соққылар санының қосындысы бойынша есептеледі.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 (оқытудың қысқартылған түрі үшін)
 Мамандануы: ГАНДБОЛ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1	Допты дәлдікке беру (10 берілістен, дәл берілген саны)	8	7	6	5	4	8	7	6	5	4
2	Жүгіріп келіп допты қақпаға дәлдікке лақтыру (12 лақтырудан, кірген саны)	10-12	9	8	7	6 төмен	10	9	8	7	6 төмен
3	Допты алып жүріп дәлдікке лақтыру (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	12,0	12,5	12,8	13,0	14
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау									

ЕСКЕРТУ: 1. Дәлдікке беру: емтихан алушы алдыңғы сызықта, арқасымен алаңға қарай орналасады, допты емтихан алушының сигналы бойынша 20 м қашықтықта алаңнан жүгіруші серіктеске беру орындарынан жүргізіледі.

2. Допты тірек күйінде жүгіруден қақпаға дәлдікке лақтыру: допты лақтыру 3 қадамнан, 9 метрлік сызықтан жүгіруден (орталық позициядан), қақпаның 4 бұрышына орналастырылған өлшемі 60x60 см нысанаға жүргізіледі. 3 минут ішінде бір нысанаға 6 лақтыру және екіншісіне 6 лақтыру.

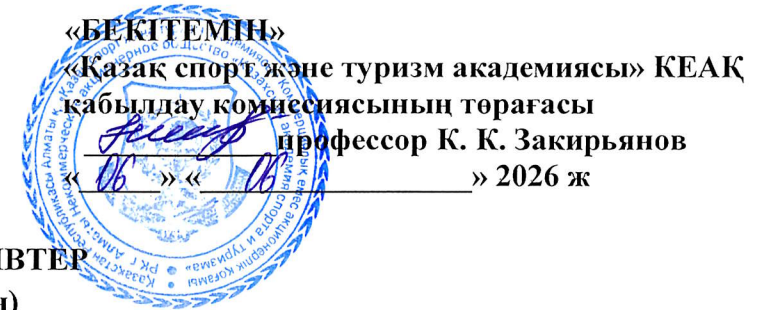
3. ДОПТЫ АЛЫП ЖҮРУДЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ. Алдыңғы сызықтан бастаңыз. Емтихан алушы допты алаңның ортасына лақтырып, оны қуып жетеді және кез-келген қашықтықтан тірек позициясынан нысанаға лақтырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 бағананы айналып өтіп, қақпаға қарама-қарсы нысанасына лақтырады. Екінші лақтыру секіру кезінде жасалады. Бағаналар ортаңғы-алаңның ортасында, қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Нысана өлшемі 60 x 60 см. Әр тимегені үшін жұмыс уақытына 1 секунд қосылады.

4. ТЕХНИКАЛЫҚ-ТАКТИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІКТІ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН КЕШЕНДІ НОРМАТИВ. Шұғылданушылар ортада 6 метрлік сызықта орналасады №1 доппен бағананың жанында. Сигнал бойынша біз штангалар деңгейінде 9 метрлік сызықта орналасқан № 2 және №3 бағаналарға шығуды бастаймыз. Бұл ретте әр жолы №1 бағананы айналып өту. 2 және 3 бағанаға 2-і жанасу. Жанасу (шығу) аяқталғаннан кейін ойыншы № 1 бағанадан қарама - қарсы қақпаға қарай қозғала бастайды, орталық сызықта бір-бірінен 3 метр қашықтықта тұрған 3 бағананы айналып өтеді. Бағаналардан өткеннен кейін ол 9 метрлік сызықтан секіре лақтырады. Стандарт доп беткі сызықты кесіп өткеннен кейін аяқталды деп саналады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
(оқытудың қысқартылған түрі үшін)
Мамандануы: КӨГАЛДАҒЫ ХОККЕЙ

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Бағананы айналу арқылы допты алып жүру және қақпаға соққы бағыттау (сек)	7,2	7,3	7,4	7,5	8,4	8,5	8,6	8,7
2	Допты таяқпен лақтырудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	27,0	26	25	24	25,0	22,0	21,0	20
3	Уақытқа қақпаға соққы бағыттау (сек)	9,0	9,1	9,2	9,3	9,2	9,3	9,4	9,5
4	Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ:

1. Бекітілген допты 9 метрден қақпаға соғу. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауада кесіп өтіп, жерге тигізуі керек 10 м-ден жақын болмауы тиісу. 10 соққы орындалады және соққылардың саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл тек алаң ойыншыларына арналған норматив.
2. Допты қақпадан 20 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден жүргізу, содан кейін нысанаға соғу. Түзу сызық бойымен 4 бағана орналастырылған: біріншісі – бастапқы нүктеден 3 м, екіншісі 3 м, осы бағаналардан өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға кіру міндетті болып табылады. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).
3. Қашықтық пен дәлдікке соққы жасау. Қозғалыссыз тұрған допты қашықтағы квадраттарға (5м x 5м) 3 соққы бағыттау. Ұзақтығы және квадратқа тиген соққысы бағаланады. Нормативті бәрі орындайды.
4. Техникалық-тактикалық шеберлікті бағалауға арналған кешенді норматив.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

«Қазақ спорт және туризм академиясы»
 КЕАҚ қабылдау комиссиясының төрағасы
 профессор К. К. Закирьянов
 « 06 » « 2026 ж»

1. МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР

Спорттық ойындар (баскетбол, волейбол, гандбол, хоккей, регби, теннис және басқалар)

№	СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР	ЕРЛЕР											ӘЙЕЛДЕР										
		50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0
АРНАЙЫ ДЕНЕ ДАЙЫНДЫҒЫ																							
1	Қайталай жүгіру 6x10 м Осы топтың барлық түрлері үшін	15,0	15,3	15,6	15,9	16,2	16,5	16,8	17,1	17,4	17,7	18,0	16,0	16,3	16,6	16,9	17,2	17,5	17,8	18,1	18,4	18,7	19,0
ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (БАСКЕТБОЛ)																							
1	Қашықтықтан лақтыру, 4 және 6,25 м қашықтықтан кезекпен лақтыру, 10 рет (ұпай саны).	15	12-13	11	10	9	8	7	6	5	4	3	15	12-13	11	10	9	8	7	6	5	4	3
2	Қорғаныс тірегінде б нүкте бойынша қозғалу (сек).	24,0	24,1-24,5	24,6-25	25,1-25,5	25,6-26	26,1-26,5	26,6-27	27,1-27,5	27,6-28	28,1-28,5	28,6-29	27,0	27,1-27,5	27,6-28	28,1-28,5	28,6-29	29,1-29,5	29,6-30	30,1-30,5	30,6-31	31,1-31,5	31,6-32

Ескерту:

1. ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ. Лақтыру 10 түрлі қашықтағы нүктелерден дәйекті түрде орындалады. Нүктелер қалқанның екі жағында симметриялы түрде алдыңғы жағына параллель орналасады және сақинаның ортасының проекциясы арқылы, сондай-ақ қалқанға 45 және 90 градус бұрыштағы сызықтар арқылы өтеді. Соғылған ұпайлардың жалпы саны ескеріледі, 6,25 м әр лақтырылған доп үшін үш ұпай, қалғанына екі ұпай есептеледі.

2. ҚОРҒАНЫС ТІРЕГІНДЕ ҚОЗҒАЛЫС. Шығыршықтың астындағы алдыңғы сызықтағы 1-нүкте, 2-нүкте еркін лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3-нүкте еркін лақтыру аймағының доғасының жоғарғы жағы, 4-нүкте еркін лақтыру сызығының сол жақ шеті, 5-нүкте алаңның оң жақ бұрышы, 6-нүкте алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы кез-келген кідіріссіз 1-ші нүктеден 2,3,4,5,6-шы нүктеге дейін серпіліс жасайды, сол нүктелерде жатқан тығыздалған доптарға міндетті түрде қолын тигізеді және әр уақытта 1-ші нүктеге оралады. 1-нүктеден 2,3,4-нүктеге дейінгі серпілістер алға қаратып, 1 – нүктеге артқа, ал 1-нүктеден 5, 6-нүктеге және артқа бүйірлік қадаммен орындалады. Секундомер 1-нүктеге тиген кезде тоқтайды.

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (ВОЛЕЙБОЛ)

1	Шектеулі кеңістікте 1 минут ішінде жоғарғы беріліс (3,6 м),	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10
2	1, 6, 5-аймақтарда допты қабылдау (әр аймақта барлығы 5 қабылдау)	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5

Ескерту:

1. ДОПТЫҢ ЖОҒАРҒЫ БЕРІЛІСІ. Ол өзінен 1 м биіктікте және одан әрі серіктеске 6-7 м қашықтықта орындалады (біреуі алдыңғы сызықта, екіншісі шабуылдың 3 метрлік сызықта орналасады), биіктігі 1-1,5 м. берілістер дәйекті түрде орындалады. Дұрыс берілген берілістердің жалпы саны ескеріледі.

2. БЕРІЛГЕН ДОПТЫ ҚАБЫЛДАУ. Алаңның үш аймағында: 1 — 5 рет беріледі, 6 аймақ — 5 рет беріледі; 5 аймаққа — 5 рет беріледі. Барлығы 15 қабылдау орындалады. Допты беру алаңның қарама-қарсы жағынан орындалады. Шабуылды одан әрі ұйымдастыру үшін допты байланыстырушы ойыншының аймағына (2-3 аймақ) жеткізуді қамтамасыз ететін техникалық тұрғыдан дұрыс әдістер ғана есептеледі. Нәтиже Сапалы орындалған әдістердің жалпы саны бойынша анықталады.

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (ГАНДБОЛ)

1	Допты дәлдікке беру (10 берілістен, саны есепке алынады)	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
2	Допты алып жүру арқылы дәлдікке лақтыру (с)	18,5	19,0	19,5	20,0	20,5	21,0	21,5	22,0	22,5	16	16,5	20,0	20,5	21,0	21,5	22,0	22,5	23,0	23,5	24,0	24,5	25

Ескерту:

1. Дәлдікке беру: емтихан тапсырушы беткі сызықта алаңға арқасымен орналасады, допты емтихан алушының белгісі бойынша 20 м қашықтықта алаңнан жүгіруші серіктеске бір орнынан беру орындалады.

2. ДОПТЫ АЛЫП ЖҮРУ АРҚЫЛЫ ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ. Ойыншы доппен қозғалысты белгіленген мәре сызығынан бастайды. Допты жүргізуден кейін ол қақпаға лақтыруды орындайды. Лақтыру алаңның әртүрлі нүктелерінен кезекпен орындалады (оң жақ жартылай орта, сол жақ жартылай орта, Орталық аймақ, экстремалды позициялар). Барлығы 10 лақтыру орындалады. Қақпада мақсатты аймақтар (Қақпаның бұрыштары немесе арнайы нысандар) белгіленеді. Тек берілген қақпа аймақтарына соққылар есептеледі. Нәтиже нақты соққылар санымен анықталады.

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (РЕГБИ)

1	Допты қашықтыққа беру (м)	32	30	28	26	24	22	20	18	16	14	13	30	28	26	24	22	20	18	16	14	12	11
2	«Шам» (саны бір рет)	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Ескерту:

1. ДОПТЫ ҚАШЫҚТЫҚҚА БЕРУ. Регби добын кеудеден екі қолмен беру (немесе сынақ бағдарламасында көзделген тәсілмен) жүзеге асырылады. Беру ені 5-10 м белгіленген дәліз шегінде жүзеге асырылады, әр қатысушыға 3 әрекет беріледі. Ең жақсы нәтиже есепке алынады. Беріліс сызығынан доптың бетіне бірінші тиген жеріне дейінгі қашықтық өлшенеді. Нәтиже метрмен есептеледі.

2. Шам. Допқа 10 соққы орындалады. Соққы белгіленген сызықтан орындалады. Доп белгіленген биіктікке көтерілуі керек (кем дегенде 8-10 м) және берілген аймаққа қонуы керек. Биіктік пен дәлдік талаптарына сәйкес келетін әрекеттер есептеледі. Нәтиже 10-нан сәтті соққылар санымен анықталады.

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (ТЕННИС)

1	Допты беру, 10 беріліс: (5 беріліс – оң жаққа және 5 беріліс – сол жаққа).	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
2	Жекелей ойында алаңнан ұшқан допты соғу (5-оң жақтан, 5-Сол жақтан)	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

Ескерту: 1. Беру дәйекті түрде орындалады; алаңның оң жағынан 5 рет беру, алаңның сол жағынан 5 рет беру. Беру соққыларының алаңға түскен жиынтық саны ескеріледі.

2. Бір ойын алаңына серпілістен соққылар кез келген тәсілмен орындалады (жалпақ, бұралған, кесілген). Соққылардың жалпы саны ескеріледі

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (ҮСТЕЛ ТЕННИСІ)

	Оң жақтан және сол жақтан айналдыру арқылы допты ойынға қосу. 10 әрекет	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	Кез келген бағытта оң және сол жақта кесіп алу. Допты жоғалтпай (сек)	30	28	26	23	20	16	13	11	8	5	0	30	28	26	23	20	16	13	11	8	5	0

Ескерту: 1. Допты ойынға қосу дәйекті түрде орындалады; 5-рет үстелдің оң жағында, 5- рет үстелдің сол жағында. Допты ойынға қосу кезіндегі алаңға түскен жалпы саны ескеріледі.

2. Бір ойыншы үстеліндегі серпіліс кез-келген тәсілмен орындалады (жалпақ, бұралған, кесілген, жоғарғы айналу). Жиынтық уақыт ескеріледі

ТАҢДАЛҒАН СПОРТ ТҮРІНІҢ ТЕХНИКАСЫН КӨРСЕТУ (ДОПТЫ ХОККЕЙ)

1	Допты таяқпен лақтырудың дәлдігі мен қашықтығы (м)	35,0	33,0	32,0	30,0	29,0	28,0	27,0	26	25	24	22	32,0	30,0	29,0	28,0	27,0	26,0	25,0	22,0	21,0	20	19
2	Қақпаға соққылар уақыт (сек)	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Ескерту:

1. Допты белгіленген аймақтан таяқпен лақтыру (соққы) орындалады. Доп ені 3-5 м болатын белгіленген дәлізге түсуі керек. Екі мүмкіндік беріледі, ең жақсы нәтиже есепке алынады. Лақтыру сызығынан дәліз ішіндегі бетіне доптың бірінші тиген нүктесіне дейінгі қашықтық өлшенеді. Нәтиже метрмен есептеледі.

2. Сыналушы белгі бойынша белгіленген нүктелерден қақпаға соққыларды дәйекті түрде орындайды. Әр соққыдан кейін келесі нүктеге жылжу жүзеге асырылады. Жаттығудың жалпы уақыты ескеріледі. Нәтиже нақты соққылардың белгіленген минималды саны орындалған кезде ғана есептеледі. Нәтиже секундпен есептеледі.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы:

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

«Қазақ спорт және туризм академиясы»

КЕАК қабылдау комиссиясының төрағасы

профессор К. К. Закирьянов

« 06 » « _____ » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР

(оқытудың қысқартылған түрі үшін)

Мамандануы: ТЕННИС

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты беру, 10 беріліс: (5 рет – оң жаққа және 5 рет – сол жаққа).	9	8	7	6	9	8	7	6
2	Жекелей ойында алаңға ыршыған допқа соққы жасау (5 рет – оң жақтан және 5 рет – сол жақтан)	9	8	7	6	10	9	8	7
3	Жекелей ойында ұшқан допқа соққы жасау (5 рет – оң жақтан және 5 рет – сол жақтан)	9	8	7	6	9	8	7	6
4	Ойынға қатысу	Ойын техникасы мен тактикасын бағалау							

ЕСКЕРТУ: 1. Беру дәйекті түрде орындалады; алаңның оң жағына 5 беру, алаңның сол жағына 5 беру. Беру соққыларының алаңға түскен жиынтық саны ескеріледі.

2. Жекелей ойын алаңнан серпілген доқа соққылар кез келген тәсілмен орындалады (жалпақ, айналдыра, кесу. Тиген соққылардың жиынтық саны ескеріледі.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

«Қазақ спорт және туризм академиясы»
 КЕАҚ қабылдау комиссиясының төрағасы
 профессор К. К. Закирьянов
 « 06 » « 26 » 2026 ж

2. ЖАЛПЫ ДЕНЕ ДАЯРЛЫҒЫ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
 Спорттық ойындар (баскетбол, волейбол, гандбол, хоккей, регби, теннис және басқалар)
 (Толық оқу мерзімі үшін)

ЖАТТЫҒУ	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
	БАЛДАР																			
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
1. Жүгіру 100 м (сек) Ерлер. әйелдер.	12,7	12,8	12,9	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5	13,6	15,4	15,5	15,6	15,7	15,8	15,9	16,0	16,1	16,2	16,3
2. Кермеде тартылу (саны, рет) ерлер. Шалқасынан жатып денені көтеру (бір минутта, саны) әйелдер.	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22
3. Орнынан ұзындыққа секіру (см). ерлер. әйелдер.	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	195	190	185	180	175	170	165	160	155	150
4. Жүгіру 1000 м (мин.) ерлер. Жүгіру 500 м (мин.) әйел.	3.45	3.50	3.55	4.00	4.05	4.10	4.15	4.20	4.30	4.35	1.25	1.30	1.35	1.40	1.45	1.50	1.55	2.00	2.05	2.10

Ескерту: 1. 100м, 500м, 1000м жүгіру нормативтерін орындау кезінде уақыт бүкіл қашықтық аяқталған кезде белгіленеді.
 2. Кермеде тартылуды орындау кезінде қолдың орналасуы толық созу және бекіту кезінде иекті кермеден жоғары болу керек.
 3. Денені жату күйінен көтеру аяқтарын жерден көтермей, дененің толық кеңеюімен орындалады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы:

теуішев

Д.Н. Жүнісбек

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрағасы
Қазақ спорт және туризм академиясы «КЕАҚ»
профессор К.К. Закирьянов
« 16 » « 16 » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР
(оқытудың қысқартылған түрі үшін)
Мамандануы: шаңғы спорты

ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	ҰПАЙЛАР									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
Шаңғы жарысы және биатлон 1. Шаңғы роликтерінде қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателер) 2. Кросс, ерлер – 3 км, әйелдер – 2 км. (мин.,сек.)	1	4	6	9	10 және жоғары	1	4	6	9	10 және жоғары
	10.15	10.40	11.00	11.30	11.35 және жоғары	8.35	9.00	9.20	9.50	9.55 және болып
Тау шаңғы спорты 1. Ұзындығы 15 м тегіс алаңда параллель шаңғыларда бұрылу қозғалысына еліктеу (қателер). 2. «Жылан» тәріздес Ұзындығы 50 м трассадан өту, қақпаның ені 3 м (сек).	1	4	6	9	10 және жоғары	1	4	6	9	10 және жоғары
	9,5	9,8	10,0	10,3	10,4 и больше	10,5	10,8	11,0	11,3	11,4 және жоғары
Шаңғы қоссайысы 1. Шаңғы роликтерінде қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателер). 2. Шаңғы трамплинінен секіру техникасын көрсету-еліктеу. (қателер). 3. Кросс, ерлер – 3 км (мин.,сек.)	1	4	6	9	10 және жоғары					
	1	4	6	9	10 және жоғары					
	10.15	10.40	11.00	11.30	11.35 және жоғары					
Шаңғымен тұғырдан секіру 1. Шаңғымен тұғырдан секіру техникасын көрсету (имитация), қателер. 2. Бір орынан ұзындыққа секіру (см)	1	4	6	9	10 және жоғары	1	4	6	9	10 және жоғары
	285	270	260	245	24.0 және жоғары	185	170	160	145	140 және жоғары

ЕСКЕРТУ: 1. Шаңғы спортында техниканы көрсету кезінде қолдар мен аяқтардың қозғалыстағы жұмысы бойынша қателер ескеріледі.
2. Кросс уақыты мәре Аяқтағаннан кейін бүкіл қашықтықты өту кезінде белгіленеді.
3. Ұзындыққа секіру үш әрекеттің ең жақсы нәтижесі бойынша есептеледі.

Қысқы және күрделі-техникалық спорт түрлері
кафедрасының пәндік комиссиясының төрағасы

Г.А. Плахута

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрағасы
Қазак спорт және туризм академиясы «КЕАҚ»

профессор К. К. Закирьянов

« 16 » « 16 » 2026 ж.

МАМАНДАНУ БОЙЫНША НОРМАТИВТЕР

(оқытудың қысқартылған түрі үшін)

Мамандануы: ШАХМАТ

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР (балдары)					ӘЙЕЛДЕР (балдары)				
		25	20	15	10	5	25	20	15	10	5
1	Теориялық білім (10 тапсырма) орындалған тапсырмалар саны	10	9	8	7	6	10	9	8	7	6
2	Ситуациялық есептер: 3 есепті шешу (мин)	10	15	20	25	30	12	15	20	25	30
3	Блиц ойыны (5 минут)	3,0	3,30	4,0	4,30	5,0	3,30	4,0	4,30	5,0	5,30

ЕСКЕРТПЕ:

1. ТЕОРИЯЛЫҚ БІЛІМДЕР.

- Шахмат фигураларының атауларын, қимылдары мен қабылдауларын, ойын ережелері мен мақсатын білу. Бастапқы позицияны қоя білу.
- Шах, мат және паттың анықтамаларын білу. Тақтаны 1 айналымға қоя білу.
- Қарапайым қауіптерді жасаңыз, көріңіз және оларды дұрыс көрсетіңіз.
- Шахмат кодексінің негіздерін білу, партияны жаза білу.
- Шахмат тақтасының өрістерінің түсін "соқыр" деп аталатын координаттар бойынша анықтаңыз.
- Партияны өрескел қателіктерсіз және барлық фигуралармен ойнай білу.
- Ең қарапайым дебюттік принциптер туралы білімді көрсету.
- Негізгі тактикалық әдістердің атаулары мен идеяларын анықтай білу.
- Материалдық артықшылықты жүзеге асырудың қарапайым принциптерін меңгеру.
- Жалғыз патшаға мат қоя білу: патшайым, ладья, екі піл.

2. СИТУАЦИЯЛЫҚ ЕСЕПТЕР. Ең көбі 30 минут ішінде шешілуі керек 3 ситуациялық тапсырма беріледі.

3. БЛИЦ ОЙЫН. Әр ойыншыға бөлінген 5 минут ішінде қарсыласпен ойнау. Партияға бөлінген уақыт бағаланады. Партияға аз уақыт жұмсалса, ұпай соғұрлым жоғары болады.

Спорттық ойындар кафедрасының пәндік комиссиясының төрайымы

Д.Н. Жүнісбек